

Fish fair – eitt gott mið hjá Fiskirannsóknarstovuni

Luttøkan hjá Fiskirannsóknarstovuni á Fish fair 2003 var sera væleydnað. Ein rúgva av fólki kom á gátt á básinum, har tey m.a. fingtu høvi at síggja livandi kalvaspraggur og yvirlit yvir fiskimið kring oyggjarnar.

Á Fiskirannsóknarstovuni hendir mangt og hvat, og á fiskivinnustevnuni “Fish fair 2003” hevði almenningurin møguleika at síggja ein part av tí fjølbroytta arbeiðinum, sum gongur fyri seg. Fiskirannsóknarstovan er væl nøgd við úrslitið á Fish fair, og hetta er eisini ein liður í arbeiðinum at kunna almenningin um hvat vit gera.

Sera nógva fólk vitjaðu básin hjá Fiskirannsóknarstovuni á Fish fair 2003. Har vóru fiskimenn, flakakvinnur, abbar og ommur, skúlanæmingar, pápar við børnum og fingtu sær eitt prát ella hugdu

at øllum tí áhugaverda, sum har var at síggja.

Fiskimið

Eitt av tí nógva áhugaverda var teldan við fiskimiðunum. Hetta er ein telduskipan, har fólk sjálvi kundu royna at klikkja seg inn á ymisk fiskimið og fáa upplýsingar so sum navn, ýti, positió, botndýpi, sjóvarfall og ikki minst hvat fekst á hesum ymisku miðunum. Ætlanin er at henda skipanin “teldutøk fiskimið” skal koma út bæði í bók og sum telduforrit. Hetta verður óivað ein góð hjálp hjá



KARINA NATTESTAD
UMHVØRVISTEKNIKARI



Mynd 1. Básurin hjá Fiskirannsóknarstovuni á Fish fair 2003.

teimum, sum ætla sær í fjørðin at fáa sær eitt kók.

Livandi kalvaspraggur

Eitt annað, sum eisini var sera væl umtókt á básinum hjá Fiskirannsóknarstovuni, var saltvatnsakvarið við eitt nú kalvaspraggum frá Fiskaaling. Tað var tó ikki bara sum at siga tað at fáa eyga á spraggurnar í akvariiunum. Tær vóru í sínum “náttúrliga” umhvørvi, og tá goyma tær seg fyri tað mesta í sandinum. Men tá tær við einum pinni fingi eitt skump, bar betur til.

Nitrur og æti

Ein sjóneyka stóð á einum borði, har áhugaði kundu royna seg við at telja árringarnar á ymiskum nytrum. At telja árringar á nytrum av ymiskum fiskasløgum er liður í tí dagliga arbeiðinum á Fiskirannsóknarstovuni. Á henda hátt verða fiskar vanliga aldursmettir. Tvørskurðurin á nitrinum

minnir mest um tvørskurðin á trøum, og eins og á trøum er ein ringur fyri hvørt árið. Vitjandi fingi eisini høvi at fáa sær nytrur heim við.

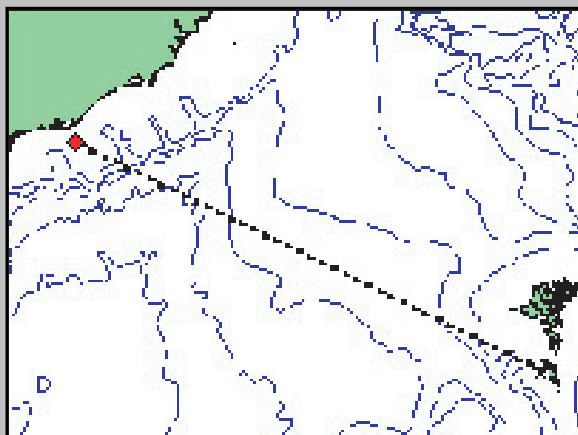
Fyri at geva fólki eina betri fatan av hvat æti er, og hvussu tað sær út, vóru eisini ymisk gløs við plantuæti, ymiskum sløgum av djóraæti og fiskayngli at síggja. Hetta var tilfar frá prøvim tiknir við Magnusi Heinasyni. Plantuæti og djóraæti eru tey fyrstu liðini í vistskipanini í havinum, og eru grundalagið fyri livilíkindunum hjá t.d. fiski og fugli.

Fiskar tosa

Tað ljóðar kanska heldur verðuleikafjart, men jú so var. Við at lurta í eini oyramikrofon hoyrdist týðuliga at fiskurin tosaði. Eisini bar til at hoyra mun á, um tað var ein toskur, sum kannaði sær agni, ella um tað var ein ill hýsa man hevði við at gera.

Merktur toskur 14 ár í sjónum

Tann 16. juni 1952 varð ein toskur merktur vestan fyri Famjin í Suðuroy. Hann var 49 cm langur og fekk merki nummar 1044. Ein skuldi trúð, at hesin toskurin var eins og allir aðrir, men hann skuldi vísa seg at gerast ein sera merkisverdur toskur. Vanliga verða flestu toskar fingnir aftur fyrstu 2 árin og ofta rættiliga nær við staðið, har teir eru merktir. Hesin toskurin varð ikki fiskaður aftur fyrr enn 15. juli 1966, tvs. 14 ár eftir merking. Tað var ikki bert tann langa tíðin í sjónum, sum gjørði hendan toskin merkisverdan. Hann var nevnliga ikki fingin aftur undir Føroyum, men undir Íslandi. Sambært eini gamlari merkingarbók á Fiskirannsóknarstovuni royndi “Solo” úr Klaksvík hendan dagin á Suðurlandinum. Teir lógu á Engilshøvdgrunninum (uml. 63°40'N 16°30'V), tá teir fingi toskin. Hann varð nú vorðin 85 cm langur. Okkum vitandi hevur eingin annar toskur, sum er merktur undir Føroyum, verið so langa tíð í sjónum.



Krossurin vísir, hvar toskurin varð merktur í 1952. Reyði fjákranturin er staðið, har merkti toskurin varð fiskaður aftur í 1966.

Petur Steingrund